

KOKEMUKSIA GREEN CARE-TOIMINNAN KEHITTÄMISESTÄ

GREEN CARE TUNNETUKSI ETELÄ-POHJANMAALLA 2016 - 2018

Suomessa Green Care -toimintaa kehitetään parhaillaan monella saralla, ja alueet ovat kehityksessä eri vaiheissa. Ala on edelleen uusi, minkä vuoksi alalla toimijat ovat Green Care -toiminnan pioneereja, tienavaajia tuleville toimijoille. Tällaisten tienavaajien tukena alaa kehittävät hankkeet ja muut tukitoimet ovat tarpeellisia, jopa välttämättömiä.

Kehittämistyössä on tärkeää ottaa myös muualla tehdyistä kokeiluista saadut kokemukset huomioon, ja hyödyntää niitä alueen omien toimintakonseptien suunnittelussa. Tämä vaatii verkostoitumista ja tiedonhankintaa sekä kotimaan että kansainvälisten toimijoiden kanssa. Myös tämä kooste on tehty hyödyntämään kaikkia alan kehittäjiä.

Green Care -toimintatavan tarjoamien mahdollisuuksien tunnettuuden lisääminen on tärkeää alan eteenpäin viemisessä. Green Care tunnetuksi Etelä-Pohjanmaalla –hanke (jäljempänä GCEP) keskittyikin tietoisuuden lisäämiseen heti alusta lähtien. Tämän lisäksi hankkeessa on järjestetty erilaisia teemallisia työpajoja, ja käyty läpi Green Care -toiminnan käynnistämisen eri vaiheita. Toimintaa on myös kokeiltu eri muodoissa tarjoten kokemusta eri kohderyhmille, kuten potentiaalisille asiakkaille, sosiaalialan toimijoille ja nykyisille tai tuleville yrittäjille. Hankkeessa tehtiin laajasti pohjatyötä, jotta saatiin aikaan toimivia konsepteja ja verkostoja. Laaja-alainen ja erilaisia kohderyhmiä tavoittava kokemusten tuottaminen ja toimijoiden yhteen saattaminen toteutettiin tarkoituksella alan verkostojen muodostumisen edistämiseksi.

Kuva 2: TYHY-kokeilu Seinäjoen Paukanevalla. (Kuva: GCEP)

Kuva 1: Luonnossa lupa rentoutua - tapahtuma Törnävän saarella. Kuva GCEP

Hyödynnä Etelä-Pohjanmaan Green Care -toiminnan kehittämisen kokemukset!

- Toiminnan kehittämisen malli
- Onnistumiset ja kehityskohteet
- Rääätälöidyt työpajat
- Demonstraatiot olivat työläisiä, mutta tärkeitä
- Kokeilut ja koulutuspäivät ammattilaisille
- Demonstraatioissa kohdatut haasteet
- Tiedon välittäminen tärkeässä roolissa

GREEN CARE TUNNETUKSI ETELÄ-POHJANMAALLA! – HANKE 15.4.2016 - 31.12.2018

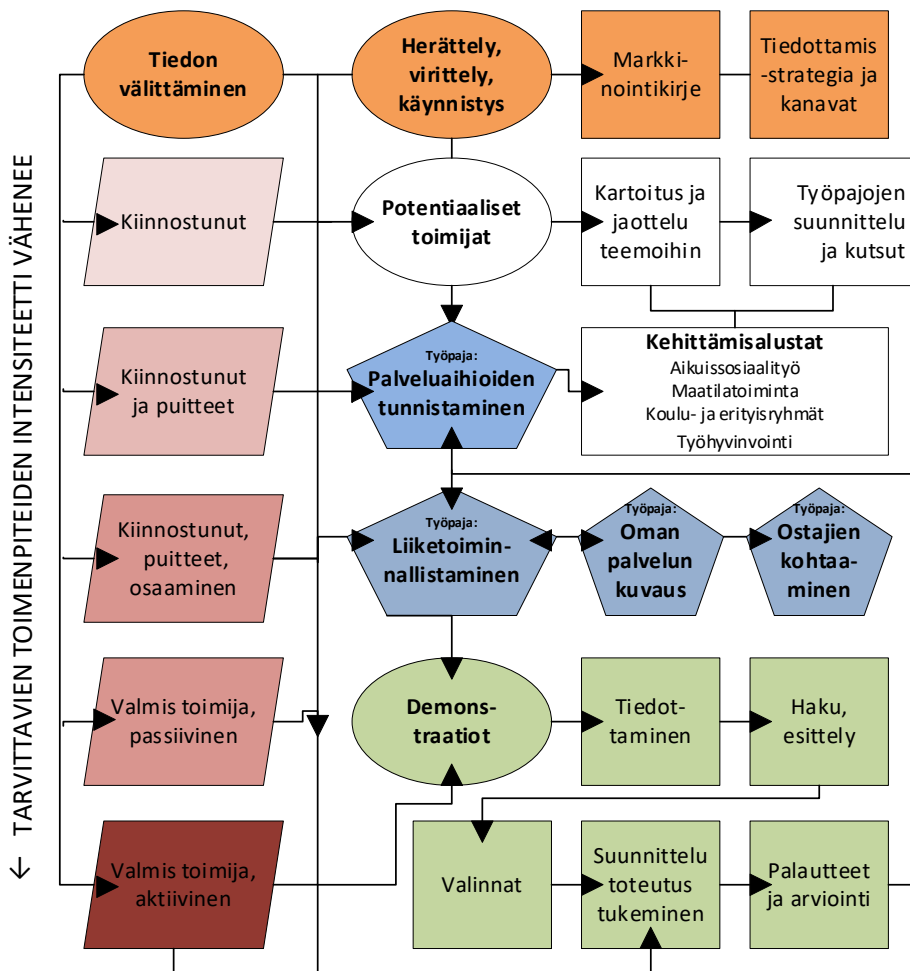
Hankkeen päämääränä oli edistää tavoitteellista luontohoiva- ja luontovoimapalveluihin liittyvää toimintaa Etelä-Pohjanmaalla. Hankkeen keskeiset toimenpiteet olivat:

- Lisätä alueellista Green Care tiedottamista.
- Organisoita neljä käytännönläheistä Green Care kehittämialustaa eri kohderyhmille.
- Kehittää alueen jo alalla toimivien ja Green Care -yrittäjyydestä kiinnostuneiden välistä yhteistyötä.

Toiminnan kehittämisen malli hankkeessa

Green Care toimialan kehittämisen lähtökohdat eri toimijoilla ja yksityisillä henkilöillä voivat olla mitä vain aivan alkutekijöistä lähtevästä henkilöstä valmiiseen toimijaan. GCEP-hankkeessa havaittiin, että yleisesti puuttuva palanen useimmilla oli kuitenkin käytännön kokemuksen puute tai kapea-alainen tietämys alan mahdollisuuksista.

Green Care toimijuudelle on potentiaalia yhteiskunnan kaikilla kolmella sektorilla: Järjestöissä, yrityksissä ja osana julkisen sektorin palveluja. GCEP hankkeessa potentiaaliset toimijat jaettiin viiteen kategoriaan, joita jakoivat kiinnostus Green Care alaan, puitteet Green Care -toimintaan, Green Care osaaminen, toimijuus alalla ja aktiivisuus hakeutua Green Care toimijaksi. Mitä useampi näistä ominaisuuksista täyttyy, sitä pienemmällä tuella Green Care toimijuutta tarvitsee tukea. Kehittämistoimenpiteet rakennettiin alueelta löytyneiden potentiaalisten toimijoiden kartoituksen pohjalta neljään kehittämisalustaan, teemallisiin työpajoihin ja erilaisiin demonstraatioihin.

Kuva 3: Toiminnan kehittämisen malli GCEP hankkeessa.

Hankkeessa edettiin sekä ”pitkän kaavan mukaisesti” aloittaen potentiaalisista toimijoista, joiden kanssa edettiin työpajoissa oman palveluaihion tunnistamisesta liiketoiminnallistamiseen, palvelun kuvaamiseen ja palvelun

Kiinnostunut

- Ei tietoisuutta vaaditusta osaamisesta eikä puitteita, vain avoin mieli.

Kiinnostunut ja puitteet

- Toiminnan puitteet, kuten toimintaympäristö ja käytettävä ammattitaita on tiedostettu. Esimerkiksi maatilallinen, joka harkitsee voima-tyyppisten palvelujen käynnistämistä maatilatoiminnan ohella.

Kiinnostunut, puitteet, osaaminen

- Toiminnan puitteet, kuten toimintaympäristö ja käytettävä ammattitaita on tiedostettu, on soveltuvaa hoiva- tai voimaosaamista ja harkitsee mahdollisuutta soveltaa sitä.

Valmis toimija, passiivinen

- Toimii jo alalla, johon Green Care toiminta soveltuu, on soveltuvaa hoiva- tai voimaosaamista, mutta ei ole vielä harkinnut mahdollisuutta soveltaa Green Care toimintatapoja.

Valmis toimija, aktiivinen

- Toimii jo alalla johon Green Care toiminta soveltuu, ja soveltaa sitä jossain määrin.

esittelemiseen ostajalle. Tämän jälkeen valittiin kokeilijat demonstraatioihin, jossa todelliset asiakkaat kokeilivat suunniteltua palvelua. Toinen reitti hankkeessa oli järjestää suoraan demonstraatio sellaisille toimijoille, joilla oli puitteet ja osaamista Green Care -toiminnan järjestämiseen tai palveluiden käyttämiseen, mutta kokemus ja tieto toimintatavan mahdollisuuksista puuttui.

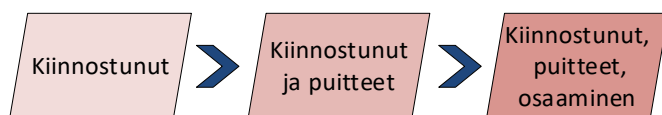
Green Care osaamista tarkastellaan monella tasolla. Tärkeintä on, että alasta kiinnostuneet henkilöt tunnistavat oman osaamisensa, ja mihin sen puitteissa voidaan Green Care -toiminnassa pyrkiä. Green Care -alan koulutuksen avulla Green Care tiedot ja taidot sekä erilaisten mahdollisuuksien vastuullinen hyödyntäminen kehittyi, ja toimija saa laajemman käsityksen alan mahdollisuuksista.

Onnistumiset ja kehityskohteet

Seuraavassa kuvataan EPGC-hankkeessa toteutettujen toimenpiteiden onnistumisia ja kehittämistarpeita toimenpiteittäin. Toimenpiteet on suunniteltu edellä kuvatun toiminnan kehittämisen mallin mukaan kohderyhmän tarvitsemien toimenpiteiden intensiteetin tarpeen mukaan.

Räätälöidyt työpajat

Työpajoihin kohderyhmänä olivat erityisesti toimialasta kiinnostuneet henkilöt, joiden lähtökohdat vaihtelivat pelkästä kiinnostuksesta siihen, että osallistujalla oli jo mielessään puitteet ja tietty osaamisala missä toimintaa toteuttaisi. Ja työpajojen myötä kaikille osallistujille avautui näkökulma siihen, minkälaiset puitteet ja osaamisala kullekin voisi olla mahdollinen.

Potentiaaliset tulevat Green Care toimijat kertoivat tarvitsevansa hyvin käytännölläistä tietoa, kuten lupakäytännöistä, rahoituslähteistä, palveluiden hinnoittelusta sekä asiakkaiden hankinnasta ja tavoittamisesta. Jälkeenpäin osallistajat kommentoivat työpajojen vastanneen heidän tarpeitaan ja rohkaisseen heitä viemään palveluideaansa eteenpäin.

»Opintoretken asiantuntijoiksi Isokummun lammastilalle pyydettiin paikalle myös palvelun ostajatahon edustaja JYTA:sta sekä toiminnan sote-osaamisesta vastaava yllääkäri »

Hyvästä työpajojen räätälöinnistä kertoo myös se, että potentiaaliset toimijat tulivat työpajoihin kerta toisensa jälkeen. Pari osallistujaa on myös aloittanut tai aloittelemassa yritystoimintaansa, mitä voidaan pitää hyvänä tuloksena.

➤ **Hyvästä suunnittelusta huolimatta**

työpajojen sisältö ei kuitenkaan aina aivan toteutunut suunniteltuun tapaan: Esimerkiksi ostajien kohtaaminen –työpajaan ei saatu mukaan varsinaisia ostajia, ja kohtaaminen jouduttiin järjestämään toisin.

Kuva 4: Green Care seminaari Ähtärissä. Kuva GCEP.

Hankkeen puolesta järjestettiin tuleville Green Care toimijoille ja hyvinvointialalla toimiville ammattilaisille erilaisia tilaisuuksia, joiden tarkoituksena oli tehdä alaa tutuksi ja tarjota näkökulmia Green Care -toimintatavan eri toteutustavoille ja mahdollisuuksille.

- Työpajoja
- Seminaareja
- Koulutustilaisuuksia
- Kokeilupäiviä työhyvinvoinnin parissa
- Opintoretkiä
- Ideointipäiviä
- Esittelyjä messuilla ja seminaareissa

- **Etenkin SoTe –palveluissa oikeiden avainhenkilöiden tavoittaminen** tuottaa usein haasteita. Hoiva-palveluissa ostaja on eri kuin loppukäyttäjä, ja avainhenkilöitä voi olla useita: Asiantuntijoina voivat olla esim. lääkärit, ja varsinainen hankintapäätös voi edetä usean henkilön kautta.
- **Verkostoitumisen haasteet:** Tärkeää on luoda luottamussuhde toimijoiden kesken. Ison porukan seminaareissa ei välttämättä uskalleta tuoda omia ajatuksia esille. Jopa pelkästään kiinnostuksen ilmaisu voi jäädä sanomatta. Hyviä kokemuksia onkin saatu pienen porukan tapaamisista.
- Luottamuksen luominen ja kiinnostuksen ilmaiseminen voi vaatia aikaa ja harkintaa, joten verkostoitumisen mahdollisuuksia on hyvä tukea myös työpajojen ja tapaamisten ulkopuolella.

Kuva 5: Green Care Tyhy-kokeilu hoitoalan ammattilaisille. Jooga Taival. Kuva GCEP.

Kokeilut ja koulutuspäivät hoivapalveluiden ammattilaisille

Hankkeessa järjestettiin erilaisia teemapäiviä mm. kehitysvammatyöntekijöille, erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opettajille, päihdeklinikan työntekijöille ja kuntayhtymän palveluasumisyksikköjen työntekijöille. Hoivapalveluiden ammattilaiset olivat eri kokeiluissa sekä itse kohderyhmänä että toivat mukanaan omia asiakkaitaan kokeilemaan Green Care -palveluita.

LuontoVoima -palvelut omakohtaisena kokemuksena, kohderyhmänä hoiva-alan ammattilaiset

Ammattilaisten teemapäivissä aktiivisena toimijana oli hyvinvointi- tai matkailupalvelun yrittäjä, ja passiivisena toimijana erilaisten hoivapalvelujen työntekijät. Kun kohdeyhmänä olivat ammattilaiset, GCEP-hankkeessa kokeilupäivät olivat toteutuksena LuontoVoima –tyyppisiä palveluita. Kokeilut olivat esimerkiksi joogan tai musiikin yhdistämistä luontoaiheisiin, tai muita ryhmätoteutuksia. Lisäksi tarjottiin LuontoHoiva-kokeiluita siten, että ammattilaiset olivat asiakkaineen mukana palvelua kokeilemassa.

Kokeilun toteuttavana tahona oli paikallisia hyvinvointi- ja matkailupalveluiden yrittäjiä, jotka pääsivät kokeilemaan omia ideoitaan LuontoVoiman toteutustavoista. Kokeiluissa aktiivisena toimijana oli hyvinvointi- tai matkailupalvelun yrittäjä, ja passiivisena toimijana erilaisten hoivapalvelujen työntekijät.

Kokeilun tavoitteena oli rohkaista sosiaalipalveluiden ammattilaisia uudentyypiseen työtapaan, jossa olemassa olevia resursseja hyödynnettäisiin maksimaalisesti, mutta nähtäisiin myös yhteistyön mahdollisuudet. Kokemuksen myötä tavoitteena oli tarjota esimerkki toimijoiden verkostoitumiselle, näissä tapauksissa yrittäjien ja sosiaalipalveluiden toimijoiden kesken. Tyhy-palvelun testaamisen ohella pystyttiin myös informoimaan ammattilaisia Green Care –toiminnasta maakunnassa, ja linkittämään sen kehittämisen tuleviin muutoksiin

Kuva 6: Omaishoitajien hyvinvointipäivän kokeilu. Riitan terapiat. Kuva GCEP.

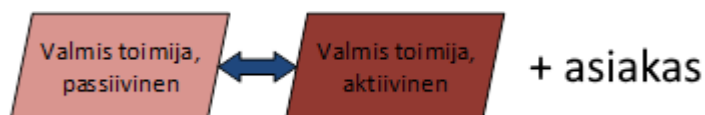
»Eräeseen tilaisuuteen paikalle tuli vain muutama osallistuja, ja tilaisuuden perumistakin harkittiin. Yllättäen näillä lähti yhteistyö nopeasti käyntiin, tapaamisia sovittiin useita, ja he löysivät toimivan tavan toimia yhteistyössä.»

(sote). Aktiivinen toimija, eli yrittäjä sai rakentavaa palautetta hyvinvointipalveluiden ammattilaisilta, ja passiivinen toimija kokemuksen Green Care tyypisestä tavoitteellisesta toimintatavasta.

Hoiva-alan työntekijöille järjestetyssä Green Care –teemaisessa tyhy-kokeiluissa kannustettiin huolehtimaan omasta työkunnosta ja hyvinvoinnista luonnon raittiin ilman ja yhteisöllisyyden avulla.

- **Kaikille yrittäjän ideat** eivät välttämättä tuntuneet omilta, mutta yrittäjä sai arvokasta palautetta kokeilusta.
- **Haasteena ryhmäkoko.** Kun asiakkaana on iso yritys tai muu toimija, voi esim. aikataulujen sovittamisen vuoksi olla haastavaa saada ryhmäkoko sopivaksi.

Hoiva-palveluiden suorat kokeilut, kohderyhminä hoiva-alan ammattilaiset ja erityisryhmät

Hoiva-palveluiden suorissa kokeiluissa olivat mukana sekä alan yksityinen toimija että sosiaalipalveluiden ammattilaiset, jotka toivat mukanaan asiakkaat. Suorat kokeilut erityisryhmille olivat yksi ammattilaisten kohtaamisen muoto. Sosiaalialan Green Care -palvelut erityisryhmille olivat erilaisia suoria kokeiluita, joita varten hanke kokosi yhteen asiakkaat ja heidän ohjaajansa sekä palvelua tuottavan yrityksen. Kokeilut olivat osa sosiaalipalveluiden ammattilaisille tarjottavaa kokemusta, jonka tavoitteena oli sekä tarjota kontaktipintaa green care -toimintaan, että tuottaa näkemystä palvelujen vaihtoehtoisesta toteuttamistavasta.

- **Green Care kokeilu voi tuottaa myös yllätyksiä**, kun luontoympäristö tai eläimet herättävät asiakkaissa uusia reaktioita. Asiakkaat voivat esimerkiksi ryhtyä avautumaan ja kertomaan asioita, mitä ei ehkä tavallisessa laitossarjessa tapahdu. Tämä olisi hyvä kertoa myös etukäteen esim. ryhmän ohjaajille, jotta tilanteisiin osataan suhtautua ammattimaisesti.
- **Joskus kannattaa kokeilla**, vaikka tulevaisuutta ei toiminnalle heti nähtäisikään: Pitkällä tähtäimellä kokeilu saattaa myös jättää ajatuksia itämään.

Demonstraatiot olivat työläitä, mutta tärkeitä

Demonstraatiot olivat Green Care –toimintaa harkitsevan yrittäjän kokeiluja, joissa hanke oli mukana tukemassa käytännön tasolla: Yhteyksiä luomassa, asiakkaiden hankkimisessa mukaan kokeiluun, lupajärjestelyissä, tiedottamisessa, apukäsinä, arvioimassa toteutetun kokeilun onnistumista ja

»Vaikka osallistujat saattoivat etukäteen olla ennakkoluuloisia kokeilua kohtaan, kokemuksen jälkeen asenne oli suurimmalla osalla myönteinen.»

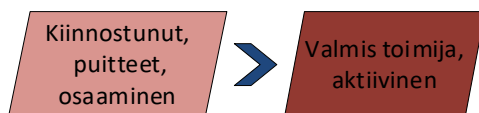

Kuva 7: Sosiaalisen kuntoutuksen kokeilu. Toiskan talli. Kuva GCEP.

»Kokeiluissa asiakkaat voivat ryhtyä avautumaan ja kertomaan asioita, mitä ei ehkä tavallisessa laitossarjessa tapahdu. Tämä olisi hyvä kertoa myös etukäteen ryhmän ohjaajille, jotta tilanteisiin osataan suhtautua ammattimaisesti.»

KOKEMUKSIA GREEN CARE -TOIMINNAN KEHITTÄMISESTÄ

mieltimässä kehitysideoita. Kokeilut pyrittiin järjestämään toistoina, jotta yrittäjä pystyisi tekemään tarvittavia korjauksia jo kokeilutoiminnan aikana. Mukaan valitut toimijat olivat myös aktiivisesti osallistuneet hankkeen työpajoihin, ja näin valmistautuneet tulevaan koitokseensa.

Demonstraatioiden kohderyhmänä olivat henkilöt, joilla puitteet ja osaaminen olivat hahmottuneet, ja jotka olivat tämän pohjalta pystyneet rakentamaan suunnitelman kokeilua varten. Demonstraatioiden myötä tavoiteltiin myös, että kokeilijasta voisi tulla valmis, aktiivinen toimija.

Tuettujen demonstraatioiden hakuun tuli useita ehdokkaita, mikä osoitti kiitettävää aktivoitumista ja laajaa tarvetta toiminnan käynnistämisen tukemiseen. Demonstraatiot ovat vieneet hienosti hankkeen tavoitteita eteenpäin, ja niiden avulla saatiin runsaasti julkisuutta Green Care -teemalle.

Demonstraatioiden toteutumista edistävät hyvät yhteydet sosiaali- ja terveyspalveluiden organisaatioihin. Lisäksi palveluntarjoajan ammattitaito ja osaaminen tarkoitettuun kokeilutoimintaan edistävät luottamuksen syntymistä. Toimija ei kuitenkaan saa olla riippuvainen hankkeesta, vaan kokeilevan toimijan tulee toteuttaa kokeilu mahdollisimman paljon siinä muodossa kuin sen toteuttaisi ilman hanketta. Hankkeen puitteissa kokeilevat toimijat eivät saa rahallista korvausta kokeilutyöstä, vaan vastineena on hetki julkisuutta, ja runsaasti arvokasta kokemusta. On tärkeää, että kokeileva toimija ymmärtää demonstraation arvon, jotta hän on myös valmis siihen panostamaan.

GCEP:n demonstraatioissa kokeilijana oli uusi toimija, jolla oli puitteet, kuten toimintaympäristö ja osaaminen, joiden pohjalta toimija oli vastuullisesti suunnitellut kokeilun. Kokeilut toteutettiin joko yhteistyökumppanin kanssa, kuten hoiva-alan organisaation kanssa, joka toi mukanaan omat asiakkaansa, tai suoraan asiakkaiden kanssa. GC-palveluille vaikuttaakin olevan kysyntää julkisella puolella, mutta ostajilla on usein käytössään pieni budjetti. Toimintamuotona Green Care otetaan jo melko hyvin vastaan, mutta sillä ei tule olemaan mitään erityisasemaa palvelutuotannossa, vaan se on yksi vaihtoehto muiden rinnalla. Sote -uudistuksen yksi keskeinen asia, valinnanvapaus, tarjoaa mahdollisuuden yksityisille palveluntarjoajille. Uudistuksen keskeneräisyys rajoittaa kuitenkin

Kuva 8: Kehitysvammaisten kokeilupäivä Kosolan maatilalla. Kuva GCEP.

»Demonstraatioiden myötä saatiin runsaasti julkisuutta Green Care -teemalle. Ne ovat olleet erinomainen keino viedä hankkeen tavoitteita eteenpäin! «

Kuva 9: Kehitysvammaisten kokeilupäivä Kosolan maatilalla. Kuva GCEP.

»Joskus kannattaa kokeilla, vaikka tulevaisuutta ei toiminnalle heti nähtäisikään: Pitkällä tähtäimellä kokeilu saattaa myös jättää ajatuksia itämään. «

monen yrittäjän toiminnan käynnistämistä, koska ilmassa on paljon avoimia kysymyksiä ja lakiluonnokset ovat vahvistamatta.

GCEP –hankkeessa mukana olleet toimintaa harkitsevat henkilöt olivat usein hoivapuolen osajia, mutta myös matkailuyritysten taholta havaittiin kiinnostusta Green Care -toimintamuotoon. Tämä näkyy myös kansallisella tasolla matkailustrategioissa ja –ohjelmissa. Tulevien Green Care -kokeilujen saralla yhdeksi kiinnostavaksi kokeilun muodoksi nähtiin kokeilu, jossa maatila tarjoaa puitteet ja toimii yhteistyössä green care toimijan kanssa. Samaten kiinnostava olisi kokeilu, jossa matkailuyrittäjä tarjoaa puitteet Green Care -toimijalle.

GCEP hankkeen demonstraatioissa kohdatut haasteet

- **Yrittäjyyden haasteet** voivat tulla luontolähtöisestä hyvinvointipalvelusta innostuneelle uudelle Green Care –toimijalle yllätyksenä. Toimintaa ei välttämättä nähdä liiketoiminnan näkökulmasta, eikä omaa työtä hinnoittelun mittapuulla. Myös oma sisäinen yrittäjyys, usko itseen, asiakasnäkökulman hankkiminen ja asiakkaan silmin näkeminen voivat vaatia tukea.
- **Toteutuspäivänä kohdatut haasteet:** Tulevan Green Care yrittäjän osaaminen ja oma palvelukonsepti kohtasivat asiakkaan tarpeet kaikessa rehellisyydessään. Demonstraation tärkein anti oli, kun yrittäjä sai palautetta kokeilustaan, jotta hän voi kehittää sitä eteenpäin.
- **Palvelun suunnitteleminen** asiakkaan tarpeiden mukaiseksi ei aina ole yrittäjälle selvää: Yrittäjän oma näkemys asiakkaan tarvitsemasta palvelusta ei välttämättä kohtaa asiakkaan todellisen tarpeen kanssa.
- **Toiminnan jatkuminen** demonstraation jälkeen ei ole taattua. GCEP -hankkeessa pyrittiin valitsemaan kokeiluun konsepteja, joilla pitkäjänteinen toiminta vaikutti mahdolliselta.
- **Hankkeesta riippumattomuus:** Demonstraation tukemisessa kannattaa kiinnittää huomiota siihen, että yrittäjä oppii huolehtimaan tärkeistä asioista itse. Jos kokeileva yrittäjä odottaa hankkeelta valmista palvelua, ei tulevaisuus näytä pitkäikäiseltä.
- **Taustatyön tarve** demonstraatioiden toteuttamiseksi on usein suuri, mutta demonstraatioihin ei useinkaan ole resursseja tehdä niin paljon taustatyötä kuin kyseinen toiminta – erityisesti hoivapuolella – vaatisi. Yhtenä haaste voi olla myös asiakkaiden saaminen paikan päälle, esimerkiksi syrjäytymisvaara tai muut asiakkaiden huonot päivät voivat vaikuttaa lähdön toteutumiseen: Ihmiset jotka tarvitsevat apua, voivat tarvita apua myös lähtemiseen.
- **Toivottavaa olisi, että harjoitteet sopisivat asiakasryhmälle.** Asiakkaiden osallistaminen palvelun suunnitteluun on yksi taustatyön vaativa osio. Vaikka se on palveluiden kehittämisen kannalta tärkeää, ei sille ollut hankkeen puolesta resursseja. Jatkokehitystä ajatellen, tähän voisi hyvä olla resursseja ainakin esimerkkiluontoisena toimintana, jotta osallistamisen hyödyt tulisivat konkreettisesti nähtäville. Osallistamisessa kannattaa hyödyntää myös kohderyhmien omien ohjaajien ammattitaitoa ja tietämystä asiakkaistaan.

»Hoiva-puolen asiakkaiden löytäminen on aikaa vievää puuhaa, ja vaatii pitkäjänteisyyttä. Järjestelyissä on huomioitava myös mahdollinen luvan pyytäminen omaisilta toiminnan kokeiluun, kuvausluvut ja vaitiolovelvollisuudet»

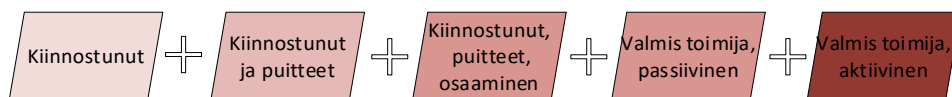

Kuva 10: Päiväkodin metsäpäivä

Asiaa edistää, jos:

- Palveluista on selkeät palvelukuvaukset, saatavuus- ja hintatiedot, jolloin ostopäätös on helpompi tehdä.
- Tarjolla olevat palveluiden vaihtoehdot myös eri toimijoilta löytyisivät verkosta helposti.
- Tarjolla on referenssejä, joiden avulla tieto toimintaan osallistumisen hyödyistä kulkee myös päättäjille asti.
- Käytännön asiat sujuvat: Esimerkiksi asiakkaiden kuljetusratkaisut voivat osoittautua tärkeiksi tekijöiksi.

Tiedon välittäminen on Green Care –alan kehittämistyössä erittäin tärkeässä roolissa

Kaikissa alueella toteutetuissa Green Care -hankkeissa nousi esille toiminnan kehittämistä rajoittavana seikkana Green Care -termin tuntemattomuus. Tiedon jakaminen on tärkeää kaikille kohderyhmille, sillä ala on uusi ja toiminnan hyödyntämättömiä mahdollisuuksia on paljon. Tämän lisäksi ala asettaa paljon haasteita tuleville toimijoille, koska he ovat Green Care -toiminnan pioneereja, tienavaajia. Tiedon monipuolinen jakaminen tiedottamalla, kouluttamalla, työpajoissa ja tarjoamalla kokemuksia helpottaa tien avaamista merkittävästi. Esimerkiksi hoiva-alan palveluiden järjestäminen vaatii paljon asioiden selvittämistä ja paperityötä. Kenties ensimmäisen toimijan tienavauksen jälkeen seuraava toimija pääseekin jo paljon helpommalla. Myös yhteistyö lisää tietoisuutta. On tärkeää hakea keskusteluyhteyttä mahdollisimman monelta taholta.

Kuva 11: Hyllykallion koulun ulkonaoppimispäivä

GCEP -hankkeen erilaiset yhteistyötahot

- Alan hoiva- ja matkailuyritykset
- Aluehallintovirasto
- Julkiset kunta-alan liikelaitokset
- Järjestöjä
- Kaupunkien kulttuuri- ja sivistystoimet
- Kaupunkien sosiaalitoimet
- Koulut
- Kylähankkeet
- Muut luontoaiheiset hankkeita
- Mielenterveys-yhdistyksiä
- Muita Green Care -hankkeita ja Green Care Finland
- Palvelutaloja ja asumispalveluyksikköjä
- Sairaanhoidopiiri
- Sosiaalialan hankkeita
- Vanhuspalvelutoimi
- Yksityiset terveysyhtiöt

Hankkeen toteuttamista kokeiluista voit lukea koosteen myös Green Care Finland sivustolta löytyvästä esitteestä:

http://www.gcf Finland.fi/tiedostopankki/526/GCEPn_kokeiluja.pdf